

публічно-правової сфери, на міжнародному рівні визнано внутрішній перегляд, примирення, арбітраж, переговори та медіацію. Кожна держава відповідно до власних правових традицій комбінує ті чи інші альтернативні способи та успішно використовує їх для врегулювання конфліктів, де стороною є суб'єкт владних повноважень. Україна знаходиться на шляху становлення системи альтернативного вирішення спорів. Зважаючи на неефективність існуючих форм розгляду спорів, актуальним питанням залишається запровадження медіації у адміністративних спорах. Найбільш привабливою моделлю для України залишається інтеграція медіації до адміністративного судочинства. Першочерговим завданням держави є створення правового регулювання медіації та встановлення гарантій дотримання принципу добросовісності під час альтернативного врегулювання адміністративних спорів.

Література

1. Коровяковский Д.Г. О некоторых альтернативных способах разрешения споров (ADR) государств, входящих в ВТО (на примере США, Австралии, Франции, Германии, Великобритании, Российской Федерации). *Российский судья*. 2014. № 11. С. 16-19.
2. Романенко М.А. Альтернативные формы разрешения правовых конфликтов: выбор оптимальной модели. *Вестник Астраханского государственного технического университета*. 2005. № 5. С. 244-251.
3. Recommendation Rec (2001) 9 of the Committee of Ministers to member States on alternatives to litigation between administrative authorities and private parties. *Council of Europe*. URL: <https://rm.coe.int/09000016805e2b59> (дата звернення: 08.01.2021).
4. Білуга С.С. Досудове врегулювання адміністративно-правових спорів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2015. 22 с.

УДК 342.565.2 (043.2)

Толкачова І.А., к.ю.н.,
Момотюк В.О., здобувач вищої освіти, другий (магістерський) рівень,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ В УКРАЇНІ ТА ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄВРОПИ

У будь-якій розвиненій країні конституційна юстиція займає важливе місце в механізмі державної влади на яку покладається правова охорона конституції. Так, конституційний нагляд відноситься до ефективних засобів забезпечення верховенства закону, що є головним принципом соціальної, правової та демократичної держави.

В нашій державі, Конституційний Суд України є органом

конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність законів України та інших актів Конституції України, здійснює офіційне тлумачення Конституції України тощо [1].

Нещодавно, 27 жовтня 2020 року Конституційний Суд України (далі – КСУ) прийняв суперечливе рішення щодо е-декларування [2]. Влада і громадянське суспільство порушили питання щодо доброчесності суддів КСУ, та щодо можливого «перезавантаження» цього органу. Сьогодні, відповідно до ч. 1-3 ст. 148 Основного Закону, Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів призначають по 6 суддів КСУ, а відбір кандидатур на посаду судді здійснюється на конкурсних засадах у визначеному законом порядку [3]. Однак, на практиці конституційне положення про конкурс, на жаль, не застосовується, оскільки відсутня єдина конкурсна комісія, яка б проводила відбір суддів, а кожен із суб'єктів призначення при доборі суддів дуже часто керується політичною мотивацією. Тому якісне оновлення складу КСУ є не можливим без зміни процедури призначення суддів КСУ, і відповідно, внесення змін до Конституції України.

Формування Конституційного Суду України відбувається за змішаною моделлю призначення суддів на паритетній основі. Аналогічна модель також має місце в Болгарії, Італії, Молдові, де глава держави, парламент та судова влада призначають по третині складу конституційного суду. У Болгарії від імені суддівського корпусу суддів конституційного суду призначають загальні збори суддів Верховного касаційного суду та Верховного адміністративного суду, в Італії – вищі суди загальної та адміністративної юрисдикції, у Молдові – Вища рада магістратів.

Що стосується Німеччини, до складу Федерального Конституційного Суду входять 16 суддів, термін повноважень яких складає 12 років без права переобрання. Федеральний Конституційний Суд складається з двох сенатів, до кожного з яких обираються 8 суддів. Три судді кожного сенату мають бути обраними з-поміж суддів Верховних федеральних судів (Верховного федерального суду, Федерального адміністративного суду, Федерального фінансового суду, Федерального суду з трудових спорів та Федерального соціального суду). Як правило, право на обрання мають судді, які мають щонайменше 3-річний досвід роботи на посаді одного з Верховних федеральних судів. Бундесрат та Бундестаг призначають по половині складу суддів кожного Сенату Суду [4].

На підставі вищезазначеного, можна зробити висновок, що у країнах Європи відсутній єдиний підхід до формування конституційного суду. Зважаючи на останні рішення, які були прийняті Конституційним Судом України, порядок призначення на посаду та звільнення з посади суддів, на нашу думку, потребує змін, а склад суду перегляду.

Література

1. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 лип. 2017 р. № 2136-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.

2. Рішення Конституційного Суду України від 27 жовт. 2020 р. № 13-р/2020 у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-20#Text>.

3. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 чер. 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

4. Порядок призначення суддів конституційних судів ФРН, Литви та Польщі. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29245.pdf>.

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Толкачова І.А., к.ю.н.,
Онопрієнко І.В., магістр права,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ПАПЕРОВИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Відповідно до ст. 99 Конституції України грошовою одиницею України є гривня [1]. 25 серпня 1996 року Президент України видав Указ № 762/96 «Про грошову реформу в Україні», яким в обіг було введено національну валюту України – гривню та її частину копійку. Гривня – єдиний законний платіжний засіб на території України, приймається усіма фізичними і юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території за всіма видами платежів.

Функції Національного Банку України закріплені Конституцією України та Законом України «Про Національний банк України», в яких також регламентуються відносини з Верховною Радою України, главою держави та урядом. Забезпечення стабільності грошової одиниці та її випуск є основною функцією Національного банку України.

Згідно зі ст. 100 Конституції України розробку основних засад грошово-кредитної політики покладено на Раду Національного банку України [1]. В грошово-кредитній політиці закладаються механізми регулювання грошового обігу, які спрямовані на економічне зростання, стримування інфляції, забезпечення стабільності гривні. Діяльність НБУ по регулюванню грошово-кредитної сфери обумовлюється також необхідністю захисту інтересів клієнтів банків та забезпечення діяльності всієї банківської системи. Організуючи готівковий грошовий обіг, НБУ здійснює виготовлення та зберігання банкнот і монет, створює їх резервні фонди, встановлює номінали, системи захисту, платіжні ознаки, дизайн